

Nr 210.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer; given Stockholms slott den 9 mars 1923.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

F. V. Thorsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHLIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter följande:

Sedan Kungl. Maj:t den 8 januari 1923 beslutat att för riksdagen framlägga proposition angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, ber jag att nu för Kungl. Maj:t få anmäla frågan om dylika bidrag åt f. d. befattningshavare i statens tjänst och vissa med dem jämställda pensionärer.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 171 häft. (Nr 210.)

Historik.

Beträffande de åtgärder, som tidigare vidtagits för beredande av dyrtidsbidrag åt här ifrågavarande pensionärer, torde jag till en början få erinra om, att jämväl dessa dyrtidsbidrag år 1919 omlades till systemet med glidande skala.

Vad angår behandlingen vid 1920 års riksdag av frågan om dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer vill jag erinra, att de vid denna riksdag beslutade höjningar av dyrtidstilläggen åt befattningshavare i statens tjänst kommo även pensionärerna till del.

Vid 1921 års riksdag vidtogos i åtskilliga avseenden beskränningar av dyrtidstilläggen till befattningshavare i statens tjänst. Några dylika ändringar vidtogos däremot icke beträffande dyrtidstillägget till pensionärer, icke ens för pensionärer med nyreglerade pensioner, utan bibehöllos de allmänna grunderna för denna förmån i fråga om pensionärerna oförändrade. Men detta skedde under uttryckligt angivande, att det vore att betrakta såsom ett provisorium i avvaktan på allsidig utredning om, å ena sidan, frågan om höjning av låga pensioner och, å andra sidan, genomförande av en rättvis åtskillnad mellan olika slag av pensionärer i fråga om dyrtidstilläggsberäkningen.

I syfte att något förbättra pensionsförmånen för vissa innehavare av lägre pensioner infördes genom beslut vid 1922 års riksdag s. k. pensionstillägg. I samband härmed återgick man, beträffande dyrtidstilläggen åt f. d. befattningshavare och med dem likställda pensionärer, till i huvudsak enahanda grunder, som gälla i fråga om statens i tjänst varande befattningshavare. Det s. k. grundtalet är sålunda numera det samma som för befattningshavarna. För oregrerade pensioner utgår dyrtidstillägget å belopp intill 720 kronor för år efter ett procenttal motsvarande grundtalet samt å överskjutande pensionsbelopp efter ett procenttal motsvarande femtiofem hundradelar av grundtalet. Den del av pensionen, för vilken dyrtidstillägget beräknas efter fullt grundtal, ökas med ett årsbelopp av 120 kronor för varje på grund av försörjningsplikt underhållet barn under 16 års ålder. För nyreglerade pensioner minskas grundtalet med 20 enheter, och dyrtidstillägg utgår endast å 80 procent av pensionsbeloppet samt beräknas å belopp intill 1,020 kronor för år efter ett procenttal, motsvarande grundtalet minskat med 20, och å överskjutande belopp efter ett procenttal, motsvarande femtiofem hundradelar av det sålunda reducerade grundtalet. Att märka är, att den, så vitt angår nuvarande befattningshavare, för icke-familjeförsörjare gällande särskilda reduktionen av dyrtidstillägget icke har någon motsvarighet beträffande f. d. befattningshavare och med dem likställda

pensionärer. — Bestämmelserna om ifrågavarande dyrtidstillägg återfinnas i kungörelse den 15 juni 1922, nr 357.

Enligt det förslag i fråga om dyrtidstillägg till befattningshavare i statens tjänst, som av Kungl. Maj:t i proposition den 8 januari 1923, nr 2, framlagts för riksdagen, skulle dyrtidstillägget utgå efter ett procenttal, motsvarande hälften av talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal. Beträffande befattningshavare, vilken på grund av försörjningsplikt underhåller barn under 16 års ålder, skulle dyrtidstillägget, oavsett befattningshavarens egen ålder, ökas med en tiondel. Bland befattningshavare utan dylik försörjningsplikt skulle de yngsta, nämligen de, som icke uppnått 25 års ålder, få vidkännas en minskning av dyrtidstillägget med en tiondel. Dyrtidstillägg skulle icke utgå å högre belopp än 650 kronor i månaden. För befattningshavare med nyreglerade löner skulle, såsom nu, en reduktion av dyrtidstillägget äga rum. Detta skulle ske sålunda, att det procenttal, efter vilket dyrtidstillägget eljest skolat utgå, minskas med 18 enheter. Dyrtidstillägget skulle i detta fall utgå å högst 800 kronor i månaden.

Nya grunder
för dyrtids-
tilläggen.

På sätt av den föregående redogörelsen inhämtas har man tidigare sökt att i möjligaste mån anpassa grunderna för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst efter de bestämmelser, som gällt för de i tjänst varande befattningshavarna. Endast då man år 1921 genomförde åtskilliga beskrningar av dyrtidstilläggen till de sistnämnda, måste man med hänsyn till innehavare av lägre pensioner för pensionärerna bibehålla dittills gällande grunder i fråga om dyrtidstilläggen. Sedan genom beslut vid 1922 års riksdag de lägre pensionerna blivit genom pensionstillägg förhöjda, återgick man ånyo till i huvudsak enahanda grunder för dyrtidstilläggen åt pensionärerna som för motsvarande tillägg åt i tjänst varande befattningshavare. Det synes mig, att man jämväl nu, i den mån så ske kan, bör utforma bestämmelserna om pensionärernas dyrtidstillägg på samma sätt som motsvarande bestämmelser blivit för statstjänarna föreslagna i Kungl. Maj:ts förenämnda proposition den 8 januari 1923.

Departements-
chefen.

Med denna utgångspunkt hava inom finansdepartementet verkställt vissa undersökningar, huru ett proportionellt anordnat dyrtidstillägg skulle komma att verka för ifrågavarande pensionärer. Det har därvid befunnits, att rent proportionella dyrtidstillägg skulle medföra en så betydande sänkning av de nu utgående tilläggsbeloppen för innehavare

av lägre pensioner, att tanken på ett dylikt förslag måst avvisas. I syfte att med ett i övrigt proportionellt system motverka en alltför stark nedsättning av dyrtidstilläggen å låga pensioner har utarbetats ett förslag, gående ut på att högre kompensation för dyrtiden skulle beräknas innehavare av låga pensioner. För sådant ändamål skulle till lägre pensionsbelopp göras visst tillägg och dyrtidstillägg därefter beräknas å det sålunda ökade pensionsbeloppet, för enkelhets skull benämnt tilläggsunderlaget. För pensioner å 150 kronor eller därutöver skulle tilläggsunderlaget utgöras av pensionens belopp, dock begränsat till 400 kronor i månaden. Där pensionsbeloppet understiger 150 kronor för månad, skulle därtill läggas ett belopp av 30 kronor i månaden, dock att tilläggsunderlaget i sådant fall icke finge överstiga 150 kronor och ej heller 160 procent av pensionen. Å tilläggsunderlaget skulle dyrtidstillägg utgå efter ett procenttal, motsvarande hälften av talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal.

Liksom beträffande statens befattningshavare skulle tillägg för barn äga rum med en tiondel av eljest utgående dyrtidstillägg.

Vad beträffar innehavare av nyreglerade pensioner skulle givetvis såsom hittills viss reduktion av dyrtidstillägget äga rum. Motsvarande reduktion för i tjänst varande befattningshavare skulle enligt proposition nr 2 åstadkommas på det sätt, att från procenttalet för dyrtidstillägget ett avdrag med 18 enheter skulle äga rum. Enligt nuvarande grunder äro emellertid innehavare av reglerade pensioner något mera gynnsamt ställda i förhållande till innehavare av oreglerade pensioner än innehavare av nyreglerade avlöningar i förhållande till innehavare av oreglerade avlöningar. Avdraget för nyreglerade pensioner bör därför bliva något lägre än för nyreglade avlöningar, nämligen 16 enheter.

Huru det av mig förordade förslaget verkar vid vissa pensionslägen framgår av följande tabell över

**Dyrtidstillägg för år åt f. d. befattningshavare i statens tjänst vid en levnads-
kostnadsindex av 175¹.**

(Utan barn.)

Pensions- belopp kr.	Dyrtidstillägg å oreglerade pensioner				Dyrtidstillägg å reglerade pensioner			
	enligt nuvarande grunder		enligt föreslagna grunder		enligt nuvarande grunder		enligt föreslagna grunder	
	kr.	%	kr.	%	kr.	%	kr.	%
100	65	65	59	59	36	36	34	34
500	325	65	296	59	180	36	168	34
1,000	566	57	503	50	360	36	286	29
1,500	741	49	666	44	502	33	378	25
2,000	916	46	740	37	598	30	420	21
2,500	1,091	44	925	37	694	28	525	21
3,000	1,266	42	1,110	37	790	26	630	21
3,500	1,441	41	1,295	37	886	25	735	21
4,000	1,616	40	1,480	37	982	25	840	21
4,500	1,791	40	1,665	37	1,078	24	945	21
5,000	1,966	39	1,776	36	1,174	23	1,008	20
5,500	2,141	39	1,776	32	1,270	23	1,008	18
6,000	2,316	39	1,776	30	1,366	23	1,008	17

Beträffande detaljbestämmelserna i det förslag till kungörelse, som jag låtit inom finansdepartementet utarbeta, torde jag icke behöva uppehålla mig vid andra paragrafer än dem, som undergått någon huvudsaklig förändring.

**Detaljbe-
stämmelser.**

I § 2, som hittills innehållit föreskrift därom, att dyrtidstillägget skall beräknas med ledning av det utav Kungl. Maj:t fastställda grundtalet, föreskrives nu, att dyrtidstillägget skall beräknas med ledning av det utav Kungl. Maj:t fastställda tal, som skall anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader.

Såsom en ny § 3 har i kungörelseförslaget intagits bestämmelse om det underlag, varå dyrtidstillägget skall beräknas.

§ 4 i förslaget motsvarar § 3 i gällande kungörelse. I fråga om förhöjning av dyrtidstillägget på grund av försörjningsplikt för barn ansluter sig paragrafen till motsvarande bestämmelser i det av Kungl. Maj:t framlagda förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

§ 7 har sin motsvarighet i § 6 av gällande kungörelse. I händelse av bifall till Kungl. Maj:ts förslag i fråga om dyrtidstillägg till

¹ Dyrtidstilläggen äro beräknade utan hänsyn till i § 4 sista stycket föreskrivna avrundningar.

i tjänst varande befattningshavare torde för det fall, att pensionstagare tillika äger uppbära dyrtidstillägg såsom befattningshavare i statens tjänst eller såsom innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens, böra föreskrivas begränsning av dyrtidstillägget å pension med hänsyn till det beträffande befattningshavare föreslagna maximum för dyrtidstillägg. Å pension skulle sålunda dyrtidstillägg få beräknas, endast i den mån pensionen sammanlagd med den avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, ej överstiger 650 kronor, där fråga är om oreglerad avlöning, och 800 kronor, där fråga är om nyreglerad avlöning. Därjämte torde den i § 3 omförmälda ökning av pensionsbeloppet för bestämmande av tilläggsunderlaget böra göras beroende av den avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, och sålunda äga rum endast i den mån pensionen jämte avlöningen icke överstiger 150 kronor för månad.

I § 8 mom. 5:o) har beträffande lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter intagits en hänvisning jämväl till kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703) angående tilläggs pensioner till vissa sådana lärarinnor.

I § 9, som har sin motsvarighet i nuvarande § 8, har bland annat av praktiska skäl föreskrivits, att den, som jämte pension från enskilda järnvägarnas pensionskassa eller med denna jämförlig pensionsinrättning åtnjuter pension från statens järnvägar, avpassad jämlikt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts brev den 4 juni 1920, skall uppbära dyrtidstillägg enligt de bestämmelser, vilka gälla i avseende å nyreglerade pensioner. Den sammanlagda pensionsförmånen är i här avsedda fall i huvudsak att anse såsom nyreglerad.

Kostnaderna
för förslaget.

Beträffande kostnaderna för dyrtidstillägg under budgetåret 1923 —1924 åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ber jag få erinra därom, att desamma, på sätt i innevarande års statsverksproposition under »För flera huvudtitlar gemensamma frågor» angives, skulle för affärsverkens vidkommande bestridas av dessa verks egna medel. Vid tiden för framläggande av statsverkspropositionen beräknades ifrågavarande kostnader för såväl f. d. befattningshavare och med dem likställda pensionärer som änkor och barn efter befattningshavare m. fl. komma att uppgå vid affärsverken till 3,500,000 kronor och i övrigt till 8,600,000 kronor. Av sistnämnda belopp komma 6,200,000 kronor på f. d. befattningshavare. I budgetförslaget beräknades under elfte huvudtiteln dels till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 3,800,000 kronor, dels till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,400,000

kronor. På grund av den särskilda förhöjning av dyrtidstillägget för innehavare av lägre pensioner, som, enligt vad jag i det föregående anför, vid den vidare utredningen i ärendet inom finansdepartementet befunnits erforderlig, hava kostnaderna icke kunnat begränsas till nyss angivna belopp. För samtliga pensionärer torde enligt det förslag, som av mig nu framlagts, kostnaderna komma att uppgå vid affärsverken till 3,850,000 och i övrigt till 9,500,000 kronor. Av sistnämnda belopp falla 6,950,000 kronor på f. d. befattningshavare och med dem jämställda pensionärer. Härav torde i runt tal 4,250,000 kronor belöpa på f. d. civila befattningshavare och 2,700,000 kronor på f. d. militära befattningshavare. Jag anhåller att framdeles få, i fall av behov, upptaga frågan om beredande av erforderliga inkomstmedel för täckande av sålunda uppkommen merkostnad.

Föredragande departementschefen uppläser här efter ett inom finansdepartementet utarbetat förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer (Bilaga A) samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

- 1) godkänna sagda förslag till kungörelse;
- 2) medgiva, att kostnaderna för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, må bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas;
- 3) för budgetåret 1923—1924 under elfte huvudtiteln såsom *extra* förslagsanslag anvisa
dels till dyrtidstillägg åt f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer ett belopp av 4,250,000 kronor;
dels ock till dyrtidstillägg åt f. d. militära befattningshavare ett belopp av 2,700,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skall proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Elis Lindahl.

*Bilaga A.***Förslag**

till

kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

§ 1.

F. d. befattningshavare i statens tjänst — avskedade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare där- under icke inbegripna — vilka äro berättigade till pension eller därmed jämförligt årligt understöd, som av Konung och riksdag till siffran bestämts eller eljest utgår efter av riksdagen prövade grunder, äga med här nedan angivna begränsningar uppbära dyrtidstillägg till pensionen eller understödet.

§ 2.

Dyrtidstillägget beräknas, i enlighet med vad i §§ 3, 4 och 5 närmare stadgas, med ledning av det utav Kungl. Maj:t fastställda tal, som skall anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader. Nytt sådant tal äger tillämpning från och med den månad, under vilken Kungl. Maj:ts beslut kungjorts, till den månad, under vilken Kungl. Maj:t må komma att fastställa annat tal.

§ 3.

Dyrtidstillägget utgår i förhållande till ett för månad beräknat tilläggsunderlag, bestämt på följande sätt.

Uppgår den å månad belöpande pensionen till 150 kronor eller därutöver, utgöres tilläggsunderlaget av pensionens belopp, dock högst 400 kronor.

Understiger pensionen 150 kronor för månad, motsvarar tilläggsunderlaget summan av pensionen och ett belopp av 30 kronor, dock att tilläggsunderlaget i sådant fall ej må överstiga 150 kronor och ej heller 160 procent av pensionsbeloppet.

§ 4.

Där annorlunda icke är i §§ 5 och 6 av denna kungörelse eller eljest i särskild ordning stadgat, utgår dyrtidstillägget i förhållande till tilläggsunderlaget efter ett procenttal, motsvarande hälften av talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal; dock att beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad, dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med en tiondel.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda åtnjuta dyrtidstillägg enligt denna kungörelse, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta pensionsförmånen, eller, om nämnda förmåner äro lika, till fadern. Gift kvinnlig f. d. befattningshavare, vilkens man icke såsom befattningshavare i statens tjänst eller innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens eller såsom pensionär är berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger för barn tillgodonjuta förhöjning av dyrtidstillägget endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urståndsatt att bidra till familjens underhåll.

Dyrtidstillägg utgår ej å i tilläggsunderlaget ingående öretal, som överstiger fullt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

§ 5.

Till f. d. befattningshavare vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar eller statens vattenfallsverk, vilka åtnjuta pension enligt lagen den 4 juni 1920 (nr 254) angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid nämnda verk, till f. d. befattningshavare vid statens järnvägar, vilka pensionerats enligt de i Kungl. Maj:ts brev den 4 juni 1920 meddelade bestämmelser angående rätt till pension för viss personal, som vid statens övertagande av enskilda järnvägar eller bandelar övergått i statens järnvägars tjänst, så ock till f. d. befattningshavare, vilka åtnjuta pension enligt kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension eller enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 380) med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid lots- och fyrstaten i fråga om rätt till pension, ävensom till f. d. befattningshavare, som pensionerats enligt det för

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 1 saml. 171 häft. (Nr 210.)

landshövding från och med den 1 juli 1921 gällande pensionsunderlaget, skall dyrtidstillägg utgå i enlighet med föreskrifterna i § 4, dock med iakttagande att det i nämnda paragraf omförmälda procenttal skall minskas med 16 enheter.

§ 6.

Mom. 1. Dyrtidstillägg enligt stadgandena i § 4 må icke tillsammans med pensionen överstiga vad i § 5 avsedd f. d. befattningshavare, som pensionerats i samma eller motsvarande befattning inom vederbörande verk, erhåller i pension jämte dyrtidstillägg enligt stadgandena i sistnämnda paragraf.

Mom. 2. Pensionerat kvinnligt biträde skall, även om det verk, hon vid avgången från tjänsten tillhört, ännu icke undergått sådan reglering, att där anställda befattningshavare pensioneras enligt de i § 5 här ovan angivna pensioneringsgrunder, likväl vara underkastad bestämmelsen i mom. 1 av denna paragraf; och skall därvid såsom nytt pensionsunderlag för sådan tjänst anses det belopp, som i sådant avseende enligt förenämnda kungörelse den 29 juni 1921 (nr 456) fastställts att gälla för motsvarande befattning vid nyreglerat verk.

§ 7.

Där f. d. befattningshavare från mer än ett håll åtnjuter pension, som i § 1 omförmäles, skola pensionerna eller, om pension av beskaffenhet, som i § 4 sägs, åtnjutes jämte pension, som i § 5 avses, beträffande sistnämnda pension 80 procent av dess belopp sammanläggas. Det sammanlagda beloppet lägges till grund för beräkningen av dyrtidstillägget; och skall, där ej annat föranledes av bestämmelserna i § 9, dyrtidstillägg beräknas, om någon av pensionerna är av beskaffenhet, som i § 4 avses, enligt bestämmelserna i samma paragraf, men eljest enligt bestämmelserna i § 5.

Åtnjuter pensionstagare dyrtidstillägg såsom befattningshavare i statens tjänst eller äger han såsom innehavare av lärarbefattning vid annan läroanstalt än statens uppbära dyrtidstillägg av statsmedel, må dyrtidstillägg till pension utgå endast å så stor del av pensionen, att denna sammanlagd med den avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, ej överstiger 650 kronor per månad för det fall, att dyrtidstillägg å avlöningen skall beräknas efter § 3 i kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, och 800 kronor för månad, därest dyrtidstillägg å avlöningen skall beräknas enligt bestämmelserna i § 4 av nämnda kungörelse; och skall för bestämmande av tilläggs-

underlag jämlikt § 3 ovan ökning av pensionsbeloppet äga rum, endast i den mån pensionen jämte avlöning, varå dyrtidstillägg utgår, icke överstiger 150 kronor för månad.

§ 8.

Dyrtidstillägg enligt här ovan i § 4 för vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst stadgade grunder utgår jämväl till:

1:o) den, som åtnjuter avlöning på indragningsstat utan tjänstgöringsskyldighet;

2:o) f. d. lärare och lärarinnor vid folkskolor, högre folkskolor eller kommunala mellanskolor, vid småskolor eller vid mindre folkskolor, f. d. biträdande eller extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, f. d. lärare och lärarinnor vid med folkskoleseminarier förenade övnings-skolor, vid av landsting eller städer upprättade småskoleseminarier, vid privata småskoleseminarier, vid lappmarks ecklesiastikverks skolor, vid enskilda skolor och barnhem samt vid av landsting eller städer inrättade skyddshem ävensom f. d. veterinärer, sjuksköterskor och barnmorskor samt därmed jämställda befattningshavare, vilka äro berättigade till pension från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.;

3:o) f. d. befattningshavare hos statens järnvägar, vilken enligt lagen den 12 mars 1886 (nr 7) angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift uppbär ersättning för skada, som han ådragit sig under förrättandet av arbete i statens järnvägars tjänst;

4:o) f. d. befattningshavare hos enskilt företag, som numera övertagits av staten, därest han genom statens försorg uppbär pension eller understöd i sådan egenskap;

5:o) f. d. lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, vilka antingen av statsmedel åtnjuta tilläggspension, beräknad enligt de grunder, som angivas i kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna med däri sedermera vidtagna ändringar eller i kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703) angående tilläggspensioner åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921, eller ock jämlikt samma grunder skulle varit berättigade till sådan tilläggspension, därest ej den reglementsenliga pensionen uppgått till eller överstigit det i kungörelsen stadgade maximibeloppet för totalpensionen;

6:o) f. d. befattningshavare vid undervisningsanstalter för dövstumma, skolhemmet i Vänersborg för blinda med komplicerat lyte,

folkhögskolor och lantmannaskolor samt sinnesslöanstalter och vanförestalter, vilka äro berättigade till pension från dövtumläraernas pensionsanstalt; samt

7:o) f. d. lasarettsläkare och f. d. extra provinsialläkare, till vilkas pensionering bidrag lämnas av statsmedel;

och beräknas därvid tilläggsunderlaget i fall, som avses i 1:o), efter den utgående avlöningen, i de i 2:o), 4:o) och 6:o) omförmälda fallen efter pensionen eller understödet, i fall, som angives i 3:o), efter ersättningens belopp, i de i 5:o) avsedda fall efter summan av de belopp, som utgå från vederbörande pensionsanstalter och såsom tilläggs pension av statsmedel, där sådan tilläggs pension förekommer, samt i fråga om de under 7:o) omförmälda befattningshavare efter pensionsbeloppet, med inberäkning av det belopp, som i förekommande fall utgår av landsting eller stad, dock att i sistnämnda fall dyrtidstillägget utgår allenast med vad av det beräknade tillägget belöper å den av statsmedel utgående del av pensionen.

§ 9.

Pension, som utgår till sådan f. d. befattningshavare vid numera av staten övertagen järnväg, vilken med pension avgått från tjänst vid järnvägen redan innan den övertagits av staten, likställs i här ifrågasvarande avseende med pension av i § 1 angivet slag; och skall dyrtidstillägget beräknas enligt bestämmelserna i § 4.

Detsamma gäller pension, som från enskilda järnvägarnas pensionskassa eller med denna jämförlig pensionsinrättning utgår till f. d. befattningshavare vid statens järnvägar; dock att beträffande den, som jämte sådan pension åtnjuter pension från statens järnvägar, avpassad enligt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts brev den 4 juni 1920 angående rätt till pension för viss personal, som vid statens övertagande av enskilda järnvägar eller bandelar övergått i statens järnvägars tjänst, dyrtidstillägg å honom sålunda tillkommande sammanlagd pensionsförmån skall beräknas enligt bestämmelserna i § 5 av denna kungörelse.

§ 10.

Om till dyrtidstillägg enligt denna kungörelse berättigad avlidit, innan detsamma till fullo utbetalts, övergår hans rätt härutinnan till stärbhuset; och utgår dyrtidstillägget i sådant fall för samma tid, för vilken pension får uppbäras.

§ 11.

Till hjälp vid dyrtidstilläggets uträkning utfärdar Kungl. Maj:t nödiga tabeller.

§ 12.

Dyrtidstillägget utbetalas i sammanhang med pension enligt de närmare föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1923, från och med vilken dag kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 357) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer upphör att gälla.